Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (osmo vijeće)

24. studenoga 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Postupak pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva – Direktiva (EU) 2015/1535 – Pojam ‚tehnički propis' – Članak 1. stavak 1. – Nacionalni propis koji neprofesionalnim korisnicima zabranjuje korištenje pesticidima koji sadržavaju glifosat na zemljištima u privatnoj uporabi – Članak 5. stavak 1. – Obveza država članica da Europskoj komisiji dostave svaki nacrt tehničkog propisa"

U predmetu C-658/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Raad van State (Državno vijeće, Belgija), odlukom od 21. listopada 2021., koju je Sud zaprimio 29. listopada 2021., u postupku

Belgisch-Luxemburgse vereniging van de industrie van plantenbescherming VZW (Belplant), ranije Belgische Vereniging van de Industrie van Plantenbeschermingsmiddelen VZW (Phytofar),

protiv

Vlaams Gewest

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: N. Piçarra, u svojstvu predsjednika vijeća, N. Jääskinen i M. Gavalec (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: A. M. Collins,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Belgisch-Luxemburgse vereniging van de industrie van plantenbescherming VZW (Belplant), ranije Belgische Vereniging van de Industrie van Plantenbeschermingsmiddelen VZW (Phytofar), B. Deltour, *advocaat*,

– za Vlaams Gewest, E. Cloots, T. Roes i J. Roets, *advocaten*,

* Jezik postupka: nizozemski

– za Europsku komisiju, F. Castilla Contreras, M. Escobar Gómez i M. ter Haar, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. stavka 1. i članka 5. stavka 1. Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL 2015., L 241, str. 1.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Belgisch-Luxemburgse vereniging van de industrie van plantenbescherming VZW (Belplant) (belgijsko-luksemburška udruga industrije proizvoda za zaštitu biljaka ASBL), ranije Belgische Vereniging van de Industrie van Plantenbeschermingsmiddelen VZW (Phytofar) (belgijska udruga industrije proizvoda za zaštitu biljaka ASBL) (u daljnjem tekstu: Belplant), s jedne strane, i Vlaams Gewest (flamanska regija, Belgija), s druge strane, o valjanosti uredbe flamanske vlade kojom se neprofesionalnim korisnicima zabranjuje korištenje pesticidima koji sadržavaju glifosat na zemljištima u privatnoj uporabi koja se nalaze na području flamanske regije.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Uvodne izjave 2., 3., 7. i 11. Direktive 2015/1535 glase:

„(2) Unutarnje tržište obuhvaća prostor bez unutarnjih granica u kojemu je osigurano slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala. Stoga je zabrana količinskog ograničenja kretanja robe te mjera koje imaju jednak učinak jedno od osnovnih načela Unije.

(3) S ciljem promicanja nesmetanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta trebalo bi osigurati najveću moguću transparentnost nacionalnih inicijativa za utvrđivanje tehničkih propisa.

[…]

(7) Cilj je unutarnjeg tržišta stvoriti okruženje koje potiče konkurentnost poduzetnika. Osiguravanje veće količine informacija jedan [je] od načina da se poduzetnicima pomogne da bolje iskoriste prednosti tog tržišta. Stoga je potrebno predvidjeti redovitu objavu naslova priopćenih nacrta i utvrditi odredbe o povjerljivosti tih nacrta kako bi se gospodarskim subjektima omogućilo da ocijene utjecaj tehničkih propisa koje predlažu druge države članice.

[…]

(11) Zahtjevi [, različiti od tehničkih specifikacija,] koji se odnose na životni ciklus proizvoda nakon njegova stavljanja na tržište […], mogli [bi] utjecati na slobodu kretanja proizvoda odnosno stvoriti prepreke pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta."

4 Članak 1. stavak 1. točke (b) do (f) te direktive predviđaju:

„Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

[…]

(b) ‚usluga', znači svaka usluga informacijskog društva, to jest svaka usluga koja se obično pruža uz naknadu, na daljinu, elektroničkim sredstvima te na osobni zahtjev primatelja usluga.

[…]

(c) ‚tehnička specifikacija' znači specifikacija sadržana u dokumentu kojim se utvrđuju svojstva koja mora imati određeni proizvod, kao što su razine kakvoće, radne značajke, sigurnost ili dimenzije, uključujući zahtjeve koji se odnose na naziv pod kojim se proizvod prodaje, terminologiju, simbole, ispitivanje i metode ispitivanja, pakiranje, obilježavanje i označivanje te postupke ocjene sukladnosti proizvoda.

Izraz ‚tehnička specifikacija' također obuhvaća proizvodne metode i postupke koji se koriste kod poljoprivrednih proizvoda iz članka 38. stavka 1. drugog podstavka Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), proizvoda namijenjenih prehrani ljudi i životinja te lijekova kako je definirano u članku 1. Direktive 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL 2001., L 311, str. 67.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 56., str. 27.)] kao i proizvodne metode i postupke koji se koriste kod drugih proizvoda, ako oni imaju učinak na svojstva tih proizvoda;

(d) ‚ostali zahtjevi' znači zahtjev za proizvod različit od tehničke specifikacije koji utječe na životni ciklus proizvoda nakon njegova stavljanja na tržište, a posebno je uveden radi zaštite potrošača odnosno okoliša, kao što su uvjeti uporabe, recikliranja, ponovne uporabe i odlaganja, ako ti uvjeti mogu značajno utjecati na sastav ili prirodu proizvoda, odnosno njegovu prodaju;

(e) ‚propis o uslugama' znači zahtjev opće naravi koji se odnosi na uspostavljanje i obavljanje uslužnih djelatnosti u okviru značenja iz točke (b), posebno odredb[e] koje se odnose na pružatelja usluga, usluge i primatelja usluga, isključujući sva pravila koja nisu izričito usmjerena na usluge definirane u toj točki.

[…]

(f) ‚tehnički propis' znači tehničke specifikacije i ostali zahtjevi ili propisi koji se odnose na usluge, uključujući odgovarajuće administrativne odredbe pridržavanje kojih je obavezno, *de jure* ili *de facto*, kada je riječ o stavljanju na tržište, pružanju neke usluge, poslovnom nastanu nekog operatera usluga ili korištenju u nekoj državi članici ili najvećem dijelu iste, kao i zakoni[…] i drugi[…] propisi[…] država članica, osim onih navedenih u članku 7., koji zabranjuju proizvodnju, uvoz, marketing ili korištenje nekog proizvoda ili zabranjuju pružanje ili korištenje neke usluge ili poslovni nastan kao operatera usluga.

[…]"

5 Članak 5. stavak 1. navedene direktive predviđa:

„Pridržavajući se članka 7., države članice Komisiji bez odlaganja dostavljaju sve nacrte tehničkih propisa, osim ako se njima u cijelosti prenosi tekst međunarodne ili europske norme, u kom su slučaju dovoljne informacije o toj normi; one Komisiji istodobno dostavljaju obrazloženje u kojemu navode razloge za donošenje tehničkog propisa, ako ti razlozi već nisu pojašnjeni u nacrtu.

Države članice, tamo gdje je to primjereno i ako to nisu prije učinile, istodobno dostavljaju Komisiji i tekst osnovnih zakonodavnih odnosno regulatornih odredaba koje se prvenstveno i izravno tiču dotičnih propisa, ako je poznavanje tog teksta potrebno za ocjenu implikacija nacrta tehničkog propisa.

[…]

Ako se nacrtom tehničkih propisa posebno želi ograničiti prodaja odnosno uporaba kemijske tvari, pripravka ili proizvoda zbog javnog zdravlja odnosno zaštite potrošača ili okoliša, države članice također šalju sažetak svih relevantnih podataka o toj tvari, pripravku odnosno proizvodu te poznatim i raspoloživim nadomjescima odnosno upute na te podatke, ako su te informacije raspoložive, te priopćuju očekivane učinke mjere na javno zdravlje, zaštitu potrošača i okoliša, zajedno s analizom rizika koja se prema potrebi obavlja u skladu s općim načelima ocjene rizika kemijskih tvari, kako je navedeno u relevantnom dijelu odjeljka II.3 Priloga XV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća [od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL 2006., L 396, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 23., str. 3. i ispravak SL 2017., L 135, str. 46.)].

[…]”

Belgijsko pravo

Dekret od 8. veljače 2013.

6 Članak 6. decreeta houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest (Dekret o održivoj uporabi pesticida u flamanskoj regiji), od 8. veljače 2013. (*Belgisch Staatsblad*, 22. ožujka 2013., str. 11685.), u verziji koja se primjenjivala na datum nastanka činjenica iz glavnog postupka, predviđa:

„Uporaba pesticida može biti uređena zabranom ili ograničenjem uporabe. U tu svrhu, može se uspostaviti razlikovanje ovisno o vrsti aktivne tvari, zemljištima u posebnim područjima, djelatnosti ili ciljanoj skupini.

Flamanska vlada donosi preciznija pravila u tu svrhu.”

Uredba od 15. ožujka 2013.

7 Flamanska vlada provela je Dekret od 8. veljače 2013. o održivoj uporabi pesticida u flamanskoj regiji putem besluita houdende nadere regels inzake duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest voor niet-land- en tuinbouwactiviteiten en de opmaak van het Vlaams

Actieplan Duurzaam Pesticidengebruik (Uredba o pravilima održive uporabe pesticida u flamanskoj regiji za nepoljoprivredne i nehortikulturne djelatnosti i uspostave flamanskog plana djelovanja za održivu uporabu pesticida) od 15. ožujka 2013. (*Belgisch Staatsblad*, 18. travnja 2013., str. 23751., u daljnjem tekstu: Uredba od 15. ožujka 2013.).

Uredba od 14. srpnja 2017.

8 U preambuli besluita van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2013 houdende nadere regels inzake duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest voor niet-land- en tuinbouwactiviteiten en de opmaak van het Vlaams Actieplan Duurzaam Pesticidengebruik (Uredba flamanske vlade o izmjeni Uredbe od 15. ožujka 2013. o pravilima održive uporabe pesticida u flamanskoj regiji za nepoljoprivredne i nehortikulturne djelatnosti i uspostave flamanskog plana djelovanja za održivu uporabu pesticida), od 14. srpnja 2017. (*Belgisch Staatsblad*, 18. srpnja 2017., str. 73320., u daljnjem tekstu: Uredba od 14. srpnja 2017.), navodi se:

„[…]

Budući da znanstveno istraživanje ne daje konačan odgovor o štetnosti uporabe pesticida koji sadržavaju glifosat na javno zdravlje i na okoliš; da su istraživanja o kancerogenim ili otrovnim učincima uporabe pesticida koji sadržavaju glifosat pod utjecajem zainteresiranih poduzetnika; da stoga na temelju načela opreznosti korisnicima koji ne posjeduju dozvolu za uporabu sredstava za zaštitu bilja valja bez odgađanja zabraniti korištenje pesticidima koji sadržavaju glifosat na zemljištima u privatnoj uporabi; da je utvrđeno nepostojanje pravne osnove za takvu zabranu; da je Vlaams Parlement (flamanski parlament) 28. lipnja 2017. žurno odobrio nacrt dekreta koji sadržava različite odredbe u području okoliša, prirode i poljoprivrede u svrhu izričitog predviđanja pravne osnove za tu zabranu; da je flamanska vlada 30. lipnja 2017. odobrila i proglasila [decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw (Dekret o različitim odredbama o okolišu, prirodi i poljoprivredi)]; da, osim ako se žurno ne djeluje, postoji mogućnost da takva zabrana stupi na snagu tek nakon što su dotični korisnici već primijenili pesticide koji sadržavaju glifosat na predmetnim zemljištima;

[…]

Budući da u nedostatku znanstvenog konsenzusa o učincima glifosata i herbicida na bazi glifosata na ljudsko zdravlje, okoliš i prirodu, treba poštovati načelo opreznosti;

[…]”

9 Člankom 2. Uredbe od 14. srpnja 2017. u Uredbu od 15. ožujka 2013. umetnut je članak 3/1 koji glasi kako slijedi:

„Poglavlje 4/1 primjenjuje se na zemljišta kojima se koriste neprofesionalni korisnici.”

10 To poglavlje 4/1 naslovljeno „Uporaba pesticida koji sadržavaju glifosat” dodano je u Uredbu od 15. ožujka 2013. člankom 5. Uredbe od 14. srpnja 2017. Navedeno poglavlje sastoji se samo od članka 8/1 koji glasi kako slijedi:

„Samo profesionalni korisnici koji su nositelji dozvole P1, P2 ili P3 za uporabu sredstava za zaštitu bilja ovlašteni su upotrebljavati pesticide na bazi glifosata.

U smislu prvog stavka, profesionalnim korisnikom treba smatrati svakog tko se u poljoprivrednom ili drugom sektoru koristi proizvodima u okviru svoje profesionalne djelatnosti, uključujući osobe koje upravljaju uređajima za primjenu, tehničare, zaposlenike i samozaposlene osobe.

[…]”

Glavni postupak i prethodno pitanje

11 Društvo Belplant je sudu koji je uputio zahtjev, Raadu van State (Državno vijeće, Belgija) podnijelo tužbu za poništenje Uredbe od 14. srpnja 2017.

12 Taj sud navodi da u prilog svojoj tužbi društvo Belplant među ostalim ističe tužbeni razlog koji se temelji na povredi članka 5. stavka 1. Direktive 2015/1535 u vezi s načelom lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. UFEU-a.

13 Navedeni sud iznosi da tim tužbenim razlogom društvo Belplant ističe da je Uredba od 14. srpnja 2017. trebala biti dostavljena Komisiji u skladu s člankom 5. stavkom 1. te direktive s obzirom na to da ona korisnicima koji ne posjeduju dozvolu – pod nazivom „dozvola za uporabu sredstava za zaštitu bilja” – koju izdaje nadležno regionalno tijelo, zabranjuje korištenje pesticidima koji sadržavaju glifosat na zemljištima u privatnoj uporabi.

14 Naime, prema društvu Belplant, ta zabrana čini tehnički propis odnosno preciznije „ostale zahtjeve” u smislu članka 1. stavka 1. točaka (d) i (f) Direktive 2015/1535. Takvo pravilo podliježe obvezi prethodnog obavještavanja Komisije predviđenoj u članku 5. stavku 1. te direktive tako da je, s obzirom na to da flamanska vlada nije ispunila tu obvezu, odredba Uredbe od 14. srpnja 2017. koja sadržava predmetni tehnički propis nevaljana i prema tome, neprimjenjiva.

15 Sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu ističe da se pesticid koji sadržava glifosat ne razlikuje ovisno o tome primjenjuje li ga neprofesionalni korisnik ili profesionalni korisnik koji posjeduje dozvolu za uporabu sredstava za zaštitu bilja. On stoga smatra da se mjera uvedena Uredbom od 14. srpnja 2017. sastoji od toga da se korisnicima koji ne posjeduju dozvolu za uporabu sredstava za zaštitu bilja zabranjuje uporaba pesticida koji sadržavaju glifosat na zemljištima u privatnoj uporabi.

16 Taj sud prema tome postavlja pitanje treba li ta mjera, kao tehnički propis, doista biti dostavljena Komisiji, kao što to tvrdi društvo Belplant.

17 U tim je okolnostima Raad van State (Državno vijeće) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li članak 5. stavak 1. Direktive [2015/1535] tumačiti na način da se zabranu korisnicima koji ne posjeduju dozvolu za uporabu sredstava za zaštitu bilja da na zemljištima u privatnoj uporabi uporabljuju pesticide koji sadržavaju glifosat smatra tehničkim propisom koji se prema tom članku mora dostaviti Europskoj komisiji?”

O prethodnom pitanju

18 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. stavak 1. Direktive 2015/1535 u vezi s njezinim člankom 5. tumačiti na način da nacionalni propis kojim se osobama koje ne posjeduju nacionalno odobrenje namijenjeno profesionalnim korisnicima zabranjuje da se na zemljištima u privatnoj uporabi koriste pesticidima koji sadržavaju glifosat čini „tehnički propis" u smislu prve od tih odredbi koji treba biti dostavljen Komisiji na temelju druge odredbe.

19 Najprije, kad je riječ o argumentu flamanske regije iz njezinih pisanih očitovanja, u skladu s kojim mjera uvedena Uredbom od 14. srpnja 2017. nije obuhvaćena područjem primjene Direktive 2015/1535, s obzirom na to da se tom uredbom uređuju djelatnosti gospodarskih subjekata a ne obilježja proizvoda, valja podsjetiti na to da, doduše, nacionalne odredbe koje samo propisuju uvjete za poslovni nastan poduzetnikâ ili njihovo pružanje usluga, poput odredbi koje obavljanje profesionalne djelatnosti podvrgavaju prethodnom odobrenju, nisu „tehnički propisi" u smislu članka 1. stavka 1. Direktive 2015/1535 (vidjeti u tom smislu presudu od 13. listopada 2016., M. i S., C-303/15, EU:C:2016:771, t. 30. i navedenu sudsku praksu).

20 Međutim, mjeru uvedenu Uredbom od 14. srpnja 2017. treba razmatrati ne u odnosu na obvezu posjedovanja dozvole za uporabu sredstava za zaštitu bilja profesionalnih korisnika nego s obzirom na zabranu koja se njome propisuje korisnicima koji ne posjeduju takvu dozvolu da se koriste pesticidima koji sadržavaju glifosat na zemljištima u privatnoj uporabi.

21 Takva zabrana predviđena nacionalnim propisom može biti obuhvaćena područjem primjene Direktive 2015/1535.

22 Članak 1. stavak 1. točka (f) Direktive 2015/1535 razlikuje četiri kategorije mjera koje se mogu smatrati „tehničkim propisima", u smislu te direktive, odnosno, kao prvo, „tehničke specifikacije", kao drugo, „ostal[e] zahtjev[e]", kao treće, „propis[e] koji se odnose na usluge" i, kao četvrto, „zakon[e] i drug[e] propis[e] država članica […] koji zabranjuju proizvodnju, uvoz, marketing ili korištenje nekog proizvoda". Prve tri kategorije mjera definirane su u članku 1. stavku 1. točkama (c) do (e).

23 Kako bi se odgovorilo na postavljeno pitanje, treba ispitati je li zabrana – uvedena nacionalnim propisom kao što je to Uredba od 14. srpnja 2017. – osobama koje ne posjeduju nacionalno odobrenje namijenjeno profesionalnim korisnicima – u ovom slučaju, odobrenje za uporabu sredstava za zaštitu bilja – da se koriste pesticidima koji sadržavaju glifosat na zemljištima u privatnoj uporabi, obuhvaćena jednom od tih četiriju kategorija tehničkih propisa.

24 Kao prvo valja navesti da se nacionalna mjera, kako bi bila obuhvaćena prvom kategorijom tehničkih propisa iz članka 1. stavka 1. točke (c) Direktive 2015/1535, odnosno pojmom „tehnička specifikacija", mora nužno odnositi na proizvod ili njegovo pakiranje kao takve i stoga određivati jedno od traženih obilježja proizvoda (presuda od 8. listopada 2020., Admiral Sportwetten i dr., C-711/19, EU:C:2020:812, t. 26. i navedena sudska praksa).

25 U ovom slučaju nije sporno da se mjera uvedena Uredbom od 14. srpnja 2017. ne odnosi na pesticide koji sadržavaju glifosat ili na njihovo pakiranje kao takvo tako da ta mjera ne određuje jedno od traženih obilježja tih proizvoda.

26 Prema tome, navedena mjera nije tehnički propis u obliku „tehničke specifikacije" u smislu članka 1. stavka 1. točke (c) Direktive 2015/1535.

27 Kao drugo, kad je riječ o kategoriji tehničkih propisa koju čine „propisi o uslugama”, dovoljno je utvrditi da mjera uvedena Uredbom od 14. srpnja 2017. nije obuhvaćena tom kategorijom, s obzirom na to da da iz definicija navedenih u članku 1. stavku 1. točkama (b) i (e) Direktive 2015/1535 proizlazi da pojam „propis o uslugama” označava zahtjev koji se odnosi na usluge informacijskog društva odnosno na usluge koje se pružaju na daljinu, elektroničkim putem i na pojedinačan zahtjev adresata.

28 Međutim, ta se mjera ne odnosi na takve usluge informacijskog društva nego na posebne proizvode i njihovu uporabu.

29 Kao treće, valja provjeriti može li mjera uvedena Uredbom od 14. srpnja 2017. biti obuhvaćena kategorijom tehničkih propisa koju čine „zakoni[…] i drugi propisi[…] država članica […] koji zabranjuju proizvodnju, uvoz, marketing ili korištenje nekog proizvoda”, u smislu članka 1. stavka 1. točke (f) Direktive 2015/1535.

30 U tom je pogledu važno navesti, s jedne strane, da nije sporno kako mjera uvedena Uredbom od 14. srpnja 2017. ne zabranjuje proizvodnju, uvoz ni stavljanje na tržište pesticida koji sadržavaju glifosat.

31 S druge strane, kad je riječ o zabrani korištenja, valja podsjetiti na to da je Sud već presudio da te zabrane uključuju mjere doseg kojih očito premašuje ograničenje na pojedine moguće uporabe predmetnog proizvoda te se stoga ne svode samo na puko ograničenje njegova korištenja (presuda od 8. listopada 2020., Admiral Sportwetten i dr., C-711/19, EU:C:2020:812, t. 36. i navedena sudska praksa).

32 Naime, ta se kategorija tehničkih propisa konkretnije odnosi na nacionalne mjere kojima se ne ostavlja mjesta nikakvoj drugoj uporabi kojoj dotični proizvod razumno može poslužiti, osim isključivo marginalnoj (presuda od 28. svibnja 2020., ECO-WIND Construction, C-727/17, EU:C:2020:393, t. 46. i navedena sudska praksa).

33 Iz toga slijedi, kao što je to flamanska vlada navela u svojim pisanim očitovanjima, da samo gotovo potpuna zabrana uobičajene uporabe proizvoda može biti obuhvaćena navedenom kategorijom što isključuje puko propisivanje uvjeta ili ograničenja njegovoj uporabi kao što je to u ovom slučaju zabrana neprofesionalnim korisnicima ne da kupuju pesticide koji sadržavaju glifosat, nego da se sami koriste takvim proizvodima, što prisiljava te korisnike da se u tu svrhu služe uslugama profesionalnih korisnika koji su nositelji dozvole za uporabu sredstava za zaštitu bilja.

34 Posljedično, mjera uvedena Uredbom od 14. srpnja 2017. nije obuhvaćena kategorijom „zakon[a] i drugi[h] propis[a] država članica […] koji zabranjuju proizvodnju, uvoz, marketing ili korištenje nekog proizvoda” u smislu članka 1. stavka 1. točke (f) Direktive 2015/1535.

35 Kao četvrto i posljednje, kad je riječ o kategoriji tehničkih propisa koju čine „ostali zahtjevi” u smislu članka 1. stavka 1. točke (d) Direktive 2015/1535, taj se pojam odnosi na zahtjev za proizvod različit od tehničke specifikacije koji utječe na životni ciklus proizvoda nakon njegova stavljanja na tržište, a posebno je uveden radi zaštite potrošača odnosno okoliša, kao što su uvjeti uporabe, recikliranja, ponovne uporabe i odlaganja, ako ti uvjeti mogu značajno utjecati na sastav ili prirodu proizvoda, odnosno njegovu prodaju.

36 U ovom slučaju, iz preambule Uredbe od 14. srpnja 2017. proizlazi da se zabrana koja se njome uvodi propisuje u svrhu zaštite ljudskog zdravlja i okoliša.

37 Zatim, valja navesti da se ta zabrana odnosi na životni ciklus pesticida koji sadržavaju glifosat nakon njihova stavljanja na tržište, određivanjem uvjeta u vezi s uporabom tih proizvoda u smislu da ih na zemljištima u privatnoj uporabi mogu upotrebljavati samo profesionalni korisnici koji posjeduju dozvolu za uporabu sredstava za zaštitu bilja.

38 Naposljetku, treba utvrditi da takva mjera zabrane može utjecati na stavljanje na tržište predmetnih proizvoda.

39 Naime, takva mjera dovodi do nestanka kategorije potencijalnih kupaca pesticida koji sadržavaju glifosat odnosno pojedinaca koji se žele sami koristiti takvim pesticidima, bez korištenja uslugama profesionalnih korisnika koji posjeduju traženu dozvolu za uporabu sredstava za zaštitu bilja. Takvo ograničenje mogućnosti uporabe pesticida koji sadržavaju glifosat stoga utječe na njihovu prodaju (vidjeti analogijom presudu od 13. listopada 2016., M. i S., C-303/15, EU:C:2016:771, t. 26. i navedenu sudsku praksu).

40 Međutim, kao što je to Komisija navela u svojim pisanim očitovanjima, kako bi se mjera uvedena Uredbom od 14. srpnja 2017. mogla kvalificirati kao „tehnički propis” obuhvaćen kategorijom „ostalih zahtjeva” u smislu članka 1. stavka 1. točaka (d) i (f) Direktive 2015/1535, nužno je da ta mjera „značajno utje[če]” na prodaju pesticida koji sadržavaju glifosat.

41 Na sudu koji je uputio zahtjev jest da provjeri je li to doista ovdje slučaj.

42 Prilikom te ocjene sud koji je uputio zahtjev moći će uzeti u obzir, među ostalim, ukupnu količinu prodaje pesticida koji sadržavaju glifosat na području flamanske regije i promjene kupovnih navika svake kategorije kupaca na osnovi učestalosti njihove kupnje i količine kupljenih proizvoda kao i promjene mjesta kupnje i distribucijskih kanala. U tom će kontekstu taj sud moći uzeti u obzir mjeru u kojoj, s jedne strane, potražnja profesionalnih korisnika zamjenjuje potražnju neprofesionalnih korisnika koji se koriste njihovim uslugama i u kojoj, s druge strane, neprofesionalni korisnici pribavljaju pesticide koji ne sadržavaju glifosat umjesto pesticida koji sadržavaju tu tvar.

43 Ako sud koji je uputio zahtjev ustanovi da mjera uvedena Uredbom od 14. srpnja 2017. znatno utječe na prodaju predmetnih proizvoda, to bi značilo da je prije donošenja te uredbe flamanska vlada bila obvezna postupiti u skladu s obvezom dostave predviđenom člankom 5. stavkom 1. Direktive 2015/1535.

44 Valja pridodati da članak 5. stavak 1. četvrti podstavak te direktive predviđa da ako se nacrtom tehničkih propisa posebno želi ograničiti prodaja odnosno uporaba kemijske tvari, pripravka ili proizvoda zbog javnog zdravlja odnosno zaštite potrošača ili okoliša, države članice također šalju Komisiji sažetak svih relevantnih podataka o toj tvari, pripravku odnosno proizvodu te poznatim i raspoloživim nadomjescima odnosno upute na te podatke, ako su te informacije raspoložive, te priopćuju očekivane učinke mjere na javno zdravlje, zaštitu potrošača i okoliša, zajedno s analizom rizika koja se prema potrebi obavlja u skladu s općim načelima ocjene rizika kemijskih tvari, kako je navedeno u relevantnom dijelu odjeljka II.3 Priloga XV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006.

45 S obzirom na sve prethodno navedene razloge, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 1. stavak 1. Direktive 2015/1535, u vezi s njezinim člankom 5., treba tumačiti na način da nacionalni propis kojim se osobama koje ne posjeduju nacionalno odobrenje namijenjeno profesionalnim korisnicima zabranjuje da se na zemljištima u privatnoj uporabi koriste pesticidima koji sadržavaju glifosat, može činiti „tehnički propis” u smislu članka 1. stavka 1.

točaka (d) i (f) te direktive koji treba biti dostavljen Komisiji na temelju članka 5. navedene direktive, pod uvjetom da je primjena tog nacionalnog propisa takva da može znatno utjecati na stavljanje predmetnih proizvoda na tržište, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

Troškovi

46 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vijeće) odlučuje:

Članak 1. stavak 1. Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva u vezi s njezinim člankom 5.

treba tumačiti na način da:

nacionalni propis kojim se osobama koje ne posjeduju nacionalno odobrenje namijenjeno profesionalnim korisnicima da se na zemljištima u privatnoj uporabi koriste pesticidima koji sadržavaju glifosat može činiti „tehnički propis” u smislu članka 1. stavka 1. točaka (d) i (f) te direktive koji treba biti dostavljen Europskoj komisiji na temelju članka 5. navedene direktive, pod uvjetom da je primjena tog nacionalnog propisa takva da može znatno utjecati na stavljanje predmetnih proizvoda na tržište, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

Potpisi